

จุดประกาย : เว็บไซต์สารคดีข่าว, สังคม, ศิลปะวัฒนธรรม และบันเทิง
เป็นต้นฉบับลิขสิทธิ์ ครองสิทธิ์, จุดประกาย และชื่อเว็บไซต์ในรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับแนวทางการ
ของสำนักข่าว รวมถึงภาพถ่ายจากผู้อื่น เพื่อเป็นเวทีสาธารณะในการแสดงออกของสมาชิกในสังคม
ติดต่อ จุดประกาย ได้ที่ : เลขที่ 1854 ถนนบางนา-ตราด แขวง บางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ : 02-338-3417 โทรสาร : 02-338-3947-8 (ระบุถึงผู้สื่อข่าวจุดประกาย)
อีเมล : ktjud@nongroup.com

จุดประกาย

ไอโซต์

judprakai@gmail.com

บรรณาธิการและผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : จิวกรณ์ เจริญเดช
บรรณาธิการข่าว : อนันต์ สิริประทีป
หัวหน้าข่าว : สุวิทย์ ไร่บำรุง, นันทวัฒน์ สิริสุนทร, เพ็ญลักษณ์ วิภคินเจริญ, ชุตินันท์ ชูเกียรติ
กองบรรณาธิการ : พิมพ์พิชชา ก่อแก้ว, นภาพร ดีวงศ์, พิภพพิณณีย์ เบ็ญจสิริวิจิตร, ชะนีป สุวรรณทอง, พศพร กลิ่นหอม, นิภาพร ทับทิม, รณม รวยแสน,
วิภาณี กัญจนวิบูลย์กุล, ชัยณรงค์ กิติภรณ์อินทรารัตน์, ชุตินันท์ เจริญเดช
หัวหน้าศิลปกรรม : กวีดี มีสุข
ศิลปกรรม : ณัฏฐา วรรณ, ชรารุส เหลืองสุระเจริญ

3

วันสบาย

อ่านหนังสือ อ่านความคิด สัมผัสสังคม บุญยะชัย

เส้นทางชีวิตในวัย 53 ปี ของ 'สม-ประสงค์ บุญยะชัย' ประธานกรรมการบริหาร 'ชิน คอร์ปอเรชั่น' และรองประธานบอร์ด 'เอไอเอส' นอกจากโลดแล่นในสังเวียนธุรกิจแล้ว เขายังเป็น 'นักเดินทาง' ด้วยในโลกหนังสือ โดยเฉพาะความสนใจส่วนตัวในเรื่องประวัติศาสตร์ และธรรมชาติ

"ความสุขของผม คือ การอ่านหนังสือ การได้เปลี่ยนเรื่อง เปลี่ยนหัวข้อ มันเหมือนทำให้สมองได้พัก ถือเป็นการใช้เวลาพักผ่อนอย่างหนึ่ง"

ที่บ้านของสมประสงค์ จึงมีห้องหนังสือถึง 2 ห้อง ห้องหนึ่งอยู่ชั้นล่าง ส่วนอีกห้องที่อยู่ชั้นบน มีไว้สำหรับเก็บหนังสือเก่า และหนังสือโบราณ เป็นส่วนใหญ่

ความเป็นคนช่างอ่าน และมีความสนใจที่หลากหลาย ทำให้ในตู้หนังสือของเขา มีหนังสือมากมายหลายหมวดหมู่ ทั้งประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ ศิลปะ วรรณกรรม กฎหมาย ทหาร อาวุธ ปืน กีฬา เครื่องบิน บ้าน วัง ม้า ต้นไม้ ไปจนถึง การบริหารจัดการ

"ที่สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับทหาร เพราะผมเคยรับราชการทหาร เคยเป็นนักเรียนทุนกองทัพอากาศมาก่อน ส่วนหนังสือเกี่ยวกับม้า เพราะเป็นสัตว์ที่ผมชอบมาตั้งแต่เด็กๆ ม้าเป็นสัตว์ที่สง่างาม" สมประสงค์ เล่า

หลายเรื่องที่อ่าน จึงมีความเชื่อมโยงกับชีวิตมุมหลังส่วนตัวของเขา แต่เมื่อเปรียบเทียบกับหนังสือที่มีมากที่สุดในหมวดเดียวกัน เห็นจะเป็นหนังสือเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ยุคครีตโกสทินทร์เป็นส่วนใหญ่

"ผมเป็นคนที่สนใจความเป็นมาของสิ่งต่างๆ ผมมองว่าประวัติศาสตร์ช่วยให้เรามองเห็นความเป็นมา เมื่อได้เห็นความเป็นมาแล้ว เวลาที่เราจะคิดถึงความเข้าใจข้างหน้า จะทำให้เราคิดได้ดี คิดได้รอบคอบ เพราะฉะนั้น เวลาทำอะไรก็ตาม ผมจะเป็นคนที่ค่อนข้างมองยาวๆ และต้องมองให้เห็นถึงความเสียหายก่อน จึงค่อยคิดว่าจะเดินต่อไปอย่างไร"

คำบอกเล่าต่อมาก สะท้อนถึงตัวตนของเขาว่าหากลองได้สนใจเรื่องอะไรแล้ว จะศึกษาค้นคว้าอย่างถึงที่สุด ตัวอย่างเช่น จากจุดเริ่มต้นความสนใจพระราชกรณียกิจ

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เพราะเป็นช่วงที่เมืองไทยมีจุดเปลี่ยนสำคัญทางประวัติศาสตร์หลายต่อหลายอย่าง

"จากสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้ผมสนใจว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีความเป็นมาอย่างไร ก็ทำให้ต้องย้อนไปศึกษาถึงในสมัยรัชกาลที่ 4 ต่อไปถึงประวัติศาสตร์ การก่อตั้งราชวงศ์จักรี ต่อไปปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา"

สมประสงค์ เป็นคนชอบศึกษาประวัติศาสตร์ ขณะเดียวกันยังสนใจอ่านหนังสือธรรมชาติด้วย ในหนังสือแต่ละเล่ม ไม่ว่าจะเขียน 'หนังสือพุทธธรรม' สี่แดงเล่มโตๆ ของท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 'หนังสือพระมหาสถิติปฐมฐานสูตร' ที่เริ่มต้นอ่านจากฉบับของตั้งตฤณ ก่อนแล้วจึงตามไปศึกษาลงลึกถึงต้นฉบับที่เป็นภาษาบาลี

รวมทั้งมีหนังสือวิปัสสนากรรมฐาน หนังสือพระไตรปิฎก หนังสืออีกหลายเล่มของท่านพุทธทาส ฯลฯ

แต่ละเล่ม ไม่เพียงค้นไปด้วยกระดาษชิ้นเล็กๆ ตามหน้าต่างๆ ที่เต็มไปด้วยรอยปากกาขีดเส้นใต้ เน้นย้ำข้อความสำคัญๆ แต่ยังมีหยิบเอาหลักการเหล่านั้น มาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตด้วย

"ผมมองว่าธรรมะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราเจริญขึ้น ไม่ได้ใช้เวลาดับทุกข์เท่านั้น แต่ในเวลาธรรมะยังช่วยให้เรามีความเจริญ พัฒนาตัวเองให้สูงขึ้น ดีขึ้นด้วย ก็เลยศึกษาธรรมะเป็นเครื่องมือดำเนินชีวิตดำเนินแปลว่าเดิน เป็นการเดินไปในมิติแห่งกาลเวลา การมีธรรมะ ทำให้เราเดินไปอย่างรอบคอบ ไม่ประมาท และพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น"

"ผมอ่านหนังสือธรรมะของหลายท่านหลายครูด้วยกัน ตอบยากเหมือนกัน ว่าเริ่มซึมซับความสนใจมาตั้งแต่เมื่อไหร่ ตั้งแต่ตอนเป็นเด็กๆ พื้นฐานง่ายๆ ก็มีหนังสือเรียนจริยธรรม ที่ทุกคนเคยเรียนกัน มกทั้งนั้น ก็ค่อยๆ ซบซับซึมซับเรื่อยๆ"

ภาพ : สุทธิ ศรีพันธ์

"ยกตัวอย่างหนังสืออีกเล่มที่ผมชอบ คือ หนังสือบันทึกตัวเอง ที่เป็นเหมือนไดอารี่ ซึ่งท่านพุทธทาสเขียนบันทึกไว้ส่วนตัว นึกอะไรได้ทำก็เขียนเอาไว้ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2495 หรือผ่านมา 50 กว่าปีมาแล้ว แต่ยังไม่ได้อ่านเลยสักเล่ม มีข้อคิดหลายอย่างที่นำเสนอ อ่านแล้วดีมากๆ แต่คำถามถึงหลักการที่ผมยึดถือติดตัวทุกวันในการใช้ชีวิต จะมีหลักๆ สามคำด้วยกัน ก็คือสติ ปัญญา สมถะ"

ช่วงที่ต้องก้าวขึ้นมาเป็นบนตำแหน่ง 'ผู้บริหารสูงสุด' ในยุครอยต่อการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ของกลุ่มชินคอร์ป ตลอด 2 ปีที่ผ่านมา สมประสงค์ ยอมรับว่า การอ่านหนังสือ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการรับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่เข้ามา

"การอ่านหนังสือทำให้เราก็ดูการณ์มองเห็นสิ่งทั้งหลายมันมีเหตุที่มาจากมัน แล้วเราเองก็ไม่ได้เป็นผู้กำหนดทุกสิ่งทุกอย่างได้ ถ้าเราเข้าใจในสิ่งต่างๆ เหล่านี้เราก็จะมองได้ถึงปัญหาต้นเหตุของปัญหา แล้วก็หาวิธีแก้ปัญหาก็ออกมาได้ แล้วเราก็จะรู้ว่าเราควรปฏิบัติอย่างไร จากความคิดที่ได้ไตร่ตรองแล้ว หรือภาษาทางพระที่เขาเรียกกันว่า 'โยนิโสมนสิการ' นั่นเอง..."

ท่ามกลางแรงเสียดทาน จากกระแสการเมืองที่เขียวรากในช่วงที่ผ่านมา สมประสงค์ บอกว่า การศึกษาประวัติศาสตร์ ทำให้พบว่าของบางอย่างต้องใช้เวลาค้นหาค้นคว้า ถึงวันนี้ต้องถือว่าความเข้าใจและการรับรู้ของสังคมเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

"ในสถานการณ์ที่เราอยากให้มีผลชน

เข้าใจเรา เราก็ต้องปฏิบัติและสื่อสารออกไป แต่ขณะที่ปฏิบัติและสื่อสาร เราต้องมีการรับรู้ในใจว่า ต้องมีความอดทนอยู่ในใจ ไม่ใช่ว่าพูดทีเดียวแล้วคิดว่าทุกคนจะฟัง ต้องมีความอดทนในใจ แล้วก็มีอดทนกับเวลาที่เราเพียงพอ เหตุการณ์ทั้งหลายมันก็จะค่อยๆ พัฒนาไปตามที่เราปรารถนา ความอดทนก็ถือเป็นธรรมะข้อหนึ่ง"

ทั้งการศึกษาประวัติศาสตร์ และอ่านหนังสือธรรมะ ทั้งสองด้านจึงสามารถหลอมรวมกัน เป็นคู่มืออย่างดีในการดำเนินชีวิต

"สำหรับผมแล้ว ประวัติศาสตร์ คือ ข้อเท็จจริง ข้อมูล เรื่องราว ที่เกิดขึ้นในอดีต ที่เราจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณาแล้วใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้ ส่วนธรรมะ เป็นเครื่องมือที่เอามาคิดแล้วปฏิบัติ ให้เราดำเนินชีวิตไปได้อย่างดี..."

"ยกตัวอย่าง ถ้าเราศึกษาประวัติศาสตร์ทางธุรกิจ เราจะรู้ได้ว่าการเคลื่อนที่ของสินค้าเป็นอย่างไร พฤติกรรมผู้บริโภคในอดีตเป็นอย่างไร Case Study ที่สอนกันในโรงเรียนธุรกิจ จริงๆ นั่นก็คือ ประวัติศาสตร์ทางธุรกิจ ยิ่งเราคิดมาก เรียนมาก เอาประสบการณ์จากที่เคยเกิดมาคิดเพิ่ม ก็ยังมีพื้นฐานทางความคิดที่กว้างและรอบคอบมากยิ่งขึ้น"

"ที่นี่ การจะคิดอะไรให้ได้ดีนั้น การที่มีธรรมะในใจ จะทำให้จิตเราพร้อมที่จะคิดใช้ใหม่ คว้าการฝึกจิตก็จะทำให้จิตเราพร้อมที่จะทำงานได้ดีขึ้น"

มากกว่าการพักผ่อนสมอง การอ่านหนังสือยังช่วยส่องทางชีวิต และความคิด หล่อหลอมตัวตนของ 'สมประสงค์ บุญยะชัย' ในวันนี้